

Morten Ingolf Jacobsen

Dato: 29.03.2023

Spannavegen 935

Dokumentnummer: 23/1951-2

5546 RØYKSUND

Deres referanse:

Saksbehandler: Helge Hustoft

Gnr. 122, bnr. 10 - Godkjenning av plan for nydyrking

behandling etter jordloven og forskrift om nydyrking

VEDTAK

I medhold av forskrift om nydyrking og jordlovens § 11 gis samtykke til nydyrking av ca. 9 dekar på gnr/bnr 122/10 **Error! Reference source not found.** som vist på flyfoto og markslagskart.

Godkjenning er gitt med følgende vilkår (jfr. forskriftens § 4, andre ledd)

1. Topplaget (matjordlaget) på ferdig overflatedyrket jord skal ha en tykkelse på minimum 15 cm og maksimum 20 cm.
2. Maksimale fyllingshøyder skal være som angitt i fotodokumentasjonen fra befaring 23. mars 2023 (se vedl. 9). Det skal ikke bli liggende igjen terrengskjæringer og ujevne terrenghøyder mot tilgrensende uberørte arealer.
3. Feltet skal fra sin grense i nord, vest og sør ha overflateprofilering med jevnt fall mot nedløpskum med skråstilt rist i øst. Se markslagskart og foto (vedl. 8 og 9).
4. For å motvirke komprimering (ikke drenerbar «såle» under matjordlaget), skal en om nødvendig grubbe massen i undergrunnslaget før skånsom påfylling av matjord.
5. Opparbeidet overflatedyrket jord skal være klar for tilsåing. Den må derfor være ryddet i overflaten (ned til 10 cm dybde) for stein, røtter og liknende. For å forhindre komprimering av matjordlaget ved steinrydding av overflaten skal det brukes lettere utstyr (ikke anleggs-maskiner) – for eksempel traktor med steinrive til dette arbeidet. Dette arbeidet må utføres når det er mest mulig gunstige klimatiske forhold (laglig opptørket jord).
6. Ved å følge vilkår under pkt. 3, 4 og 5 anses det ikke som nødvendig med systematisk grøfteplan. (jf. forskriften § 7).
7. Dersom det skulle bli fremtidig behov for drenering, skal samlerøret for denne tilkobles nedløpskummen.
8. Feltet skal innen 3 år etter vedtaksdato være ferdig opparbeidet og klart for såing. Søker skal da varsle kommunens landbruksforvaltning om at dyrkingen er ferdig. Kommunen foretar da befaring og oppmåling - og utsteder etter befaring/oppmåling landbruksmessig ferdigattest samt ajourfører det offentlige kartverket.

sektor areal- og byggesak, landbruksavdelingen har behandlet saken, jf. kommuneloven § 13-1, sjette ledd. Det er et administrativt vedtak, fattet etter gjeldende delegeringsreglement, vedtaksnr. 340/23.

Med hilsen

Britt Johnsen Pedersen
avdelingsleder landbruk

Helge Hustoft
saksbehandler

Dokumentet er godkjent elektronisk.

Vedlegg:

1. Gårdskart detalj 15.03.23 (inkl. naturmangfold og kulturminne).
2. Flyfoto (ortofoto) med feltgrenser og oversikt tverrprofiler.
3. Markslagskart pr. 27. mars 2023.
4. Kulturminner, uttale.
5. Naturmangfold, uttale.
6. Tverrprofiler.
7. Godkjent landbruksveg.
8. Utgått tillatelse (delegert sak nr. 1064/14: uten vedlegg).
9. Foto, befaring 23. mars-23.
10. Kartutskrift, naturmangfold (miljostatus.no).

SAKSFREMSTILLING

Morten Ingolf Jacobsen søker om nydyrking av et felt som på flyfoto med profiler fra entreprenør er oppgitt til ca. 8 da (se vedl. 2). Med basis i avholdt befaringsfeltet på markslagskart justert til ca. 9 da (se vedl. 8). I tidligere sak – hvor tillatelsen er utgått, foreligger det uttale fra kulturminnemyndighet og naturvernkonsulent (se vedl. 3 og 4 – samt saksutredningen: vedl. 7). Profiler er utarbeidet av Birkeland Maskinentreprenør AS – se vedlegg 2 og 5. Det er tidligere godkjent landbruksveg til feltet – se vedl. 6. I separat sak nr. 22/1026 etter pbl. behandler kommunens byggetilsyn saken hvor Birkeland Maskinentreprenør (BME) A.S. er ansvarlig søker.

Denne behandlingen er etter forskrift om nydyrking.

Kommuneplan

Landbruks-, Natur- og Friluftsområde, (LNF – område).

Regulering

Ikke regulert område.

Søkers driftsenhet

Enheten består av 4 bruksnr. – hvor driftsbygning og omsøkte areal har beliggenhet på gnr./bnr. 122/10). Driftsenheten har et totalareal på 390,8 da – hvorav 143,1 da er jordbruksareal (inkludert 80,6 da dyrket jord). For nærmere detaljer viser en til gårdskart detalj – se vedl. 1. På bruket står det følgende bygninger: våningshus, kårbolig, driftsbygning og 2 andre landbruksbygg. Det har i mange år vært selvstendig drift på bruket – hvor det søkes om produksjonstilskudd for hest og sau.

Omsøkte areal

Det ble opprinnelig godkjent ca. 41 da (se vedl. 7). Tilsynssaken i forbindelse med brudd på vilkåret om frist for ferdig areal, er ved mottak av denne søknaden avsluttet. Entreprenør har oppgitt at det uferdige arealet som nå skal fullføres som overflatedyrket jord er 7,8 da – se vedl. 2. For å få det overflatedyrket, kreves det ekstern tilføring av matjord og undergrunnsmasse. Entreprenør har anslått fyllingsbehovet til totalt 62 000 m³.

Langsetter feltets østgrense – samt noe i sørøst og vest, er det etablert midlertidige anleggsveger – som søker ønsker å beholde til faste landbruksveger rundt feltet (se vedl. 2 og 9. Landbruksmyndigheten har informert søker om at dette er søknadspliktig etter forskrift om landbruksveger.

Opplysningene om parsell og landbrukseiendom er også hentet fra kommunens kartverk (GISLINE Innsyn), Jordregisteret for Karmøy, Landbrukets informasjonsbase (LIB) og Gårdskart fra NIBIO.

Vurdering av søknadsplikt i forhold til forskriften

Innenfor feltgrensene var det før tidligere godkjenning hovedsakelig innmarksbeite og en del utmark, og dette skal overflatedyrkes til slåttemark. Tiltaket faller derfor innenfor rammene for nydyrking etter forskriftens § 3, og er således fremdeles søknadspliktig.

Lovgrunnlag

I jordloven § 1 står det følgende: «*Forvaltninga av arealressursane skal vera miljøforsvarleg og mellom anna ta omsyn til vern om jordsmonnet som produksjonsfaktor og ta vare på areal og kulturlandskap som grunnlag for liv, helse og trivsel for menneske, dyr og planter.*» Forskrift om nydyrking av 02. mai 1997 nr. 423 er hjemlet i jordlovens § 11. Nydyrking kan kun skje etter plan godkjent av kommunen – jf. forskriften § 4.

Før vedtak treffes skal kommunen innhente de uttalelser som er nødvendige - jfr. forskriften § 9, og ellers sørge for at saken er så godt opplyst som mulig. Hensynet til natur- og kulturlandskaps-verdier skal vurderes for større områder uavhengig av eiendomsgrenser - jf. forskriften § 9. Etter § 9 skal regional kulturminnemyndighet gis anledning til å uttale seg i alle nydyrkingssaker. Statsforvalteren skal gis anledning til å uttale seg der nydyrkingen kan berøre vesentlige miljøverdier.

Tidligere uttale fra fylkeskommunal kulturminnemyndighet

Fylkeskommunal kulturminnemyndighet har i sin tidligere uttale ingen særlige merknader – bortsett fra krav knyttet til evt. funn ved gjennomføring av dyrkingen – se vedl. 3. Ved befaringsfeltet er det konstatert at hele arealet

er oppgravd/nedsprengt, og massene er transportert bort – se vedl. 9. Derfor finner en det ikke hensiktsmessig med vilkår knyttet til kulturminne.

Tiltakets konsekvenser for naturmangfoldet

Kommunal naturvernkonsulent har gitt uttale i tidligere sak fra år 2014 – se vedl. 4. I miljørapport 5/2010 for Haugalandet¹ er området hvor feltet ligger ikke omtalt med særlig verdifulle naturverdier. Det er etter år 2014 ikke registrert endringer i naturmangfoldet innenfor omsøkte felt (se vedl. 1 og 10). Derfor er det ikke funnet nødvendig eller hensiktsmessig å innhente ny naturfaglig uttale. Tidligere uttale legges derfor til grunn for denne saken.

Naturvernkonsulent skriver følgende i sin konklusjon: «*Tiltaket er vurdert etter naturmangfoldloven §§ 7-12 og etter prinsippene i vannforskriften. Bortsett fra at det dreier seg om et ganske stort naturinngrep, vil ikke vesentlige naturverdier gå tapt som følge av omsøkt nydyrking. Dersom det blir ryddet opp i forsøpling og lagt en plan for drenering slik at Tuastadvatnet ikke tilføres økt belastning i form av forurensing/næringsstoffer, har naturforvaltningen ingen innvendinger mot tiltaket. Det forutsettes at traktorvei legges i utkanten bjørkeskogforekomst og at myra den finnes på ikke tørrlegges.*».

Landbruksmyndigheten viser til at omsøkte ca. 9 da er betydelig mindre enn tidligere omsøkt. Derfor anses den tidligere omtalte økte belastningen på Tuastadvatnet som redusert til et akseptabelt nivå. Spesielle tiltak angående dette anses derfor ikke som nødvendig. Landbruksvegen er tidligere godkjent etter annet regelverk – og etablert. Tidligere merknad angående vegtrasé anses derfor ikke som relevant.

Når det gjelder tidligere omtale av forsøpling, faller dette utenfor de formelle rammer for hva som etter dyrkingsforskriften skal behandles i dyrkingsssaken. Disse forhold hører inn under byggetilsynets myndighetsområde, og omtales derfor ikke nærmere. Landbruksmyndigheten vil likevel tillegge at en er kjent med at tidligere brakkerigg og forsøpling rundt denne er fjernet.

Landbruks- og landskapshensyn

Formålsparagrafen i jl. fremhever at det er samfunnstjenlig å disponere ressursene ut fra fremtidige generasjoners behov (jf. jl. § 1). Kommunene fikk den 19. nov. - 10 et felles brev fra LMD² og MD³ angående bruken av matjordressursene. Brevet fremhever hvilket ansvar kommunene har etter plan - og bygningsloven og jordloven for å ta vare på disse ressursene.

Vurdering

Det fremgår av forskriftens formålsparagraf § 1: «*Formålet med denne forskriften er å sikre at nydyrking skjer på en måte som tar hensyn til natur- og kulturlandskap. Det skal legges vekt på hensynet til miljøverdier som biologisk mangfold, kulturminner og landskapsbildet. Det skal for øvrig legges vekt på å sikre driftsmessige gode løsninger.*»

Ved avgjørelsen skal det legges særlig vekt på hvilke virkninger tiltaket kan påregnes å få for natur- og kulturlandskapsverdiene - jfr. forskriften § 3. Det skal legges særlig vekt på om et på arealet er sjeldne miljøverdier og hvor sjeldne miljøverdiene er (jfr. § 5). For øvrig skal det legges vekt på om det ut fra jordlovens § 1 er ønskelig å styrke driftsgrunnlaget for driftsenheten, og om nydyrkingen legger til rette for driftsmessige gode løsninger er (jfr. forskriften § 5).

Driftsmessig behov

For årene 2021 og 2022 er det ikke registrert nevneverdig leie av areal på driftsenheten. Med basis i arealtall fra søknad om produksjonstilskudd for perioden 2017 tom. 2020, hadde driftsenheten følgende % -vise gjennomsnittlige forholdstall mellom eget og leid areal: dyrket; 65/35 og innmarksbeite; 65/35.

For grovfórbasert husdyrproduksjon bør andel eget dyrket og innmarksbeite være 60 %. Dette for å sikre stabile driftsrammer over tid. Med basis i; eksisterende bygningskapasitet, arealgrunnlag og nevnte tidsperiode med leiejord, har driftsenheten behov for å styrke andelen eget dyrket grovfóreal.

¹ Kulturlandskap og biologisk mangfold på Haugalandet – ISSN-nr. 0802-8427 (des.-10).

² LMD – Landbruks- og Matdepartementet.

³ MD – Tidligere Miljøverndepartementet – nå KLD (Klima- og Miljøverndepartementet).

Når omsøkte nydyrking er gjennomført, vil bruket ha ca. 89 da dyrket jord og 62 da innmarksbeite. Basert på tidligere nevnte periode med leiejord, vil driftsenheten da ha 68 % eget dyrket areal. Følgelig er det da ikke behov for mer eget dyrket areal for at en over tid skal ha tilstrekkelig stabile driftsrammer.

Vilkår

I mottatte tverrprofiler fra entreprenør viser P10 tom. P40 at det skal være en skjæring på fra 1-5 m. i vestdelen av feltet – se vedl. 5; side 1 og 2/4. Av hensyn til både landskap og landbruksdriften kan dette ikke aksepteres. Tverrprofilene kan derfor ikke være en del av dokumentasjonen for godkjenningen, og omtales derfor ikke nærmere. I fotodokumentasjonen fra befaring er det tydelig markert hvor maksimal høyde på topplag matjord skal være (se vedl. 9). Derfor settes det vilkår angående dette.

For å oppnå en god driftsmessig løsning settes det i henhold til gjeldende faglige standarder vilkår til tykkelse på topplaget (matjorden), håndtering og bearbeiding av massene på feltet – samt overflateprofilering og fall. Grunnlaget for å oppnå et selvdrenerende felt kan legges gjennom følgende tiltak: a) tilstrekkelig totaldybde ned til fast fjell, b) grubbing før påfylling av matjordlaget, c) god overflateprofilering og d) håndtering av massene på en måte (og tid på året) som motvirker komprimering med påfølgende langsiktig skade på matjordmassenes porevolum.

For å sikre at overflatevann bortledes når jorden er vannmettet, settes det vilkår om nedløpskum med skråstilt rist i feltets østlige del. Denne kummen skal ha rørutløp under landbruksvegen og munne ut i åpen grøft langsetter hovedvegen. Nedløpskummen vil også gjøre det mulig å tilkoble eventuell fremtidig drenering.

KONKLUSJON

Av hensyn til både driftsmessige behov og kulturlandskapet anser landbruksmyndigheten det som helt nødvendig å få fullført omsøkte overflatedyrking. Videre kan en ikke se at det foreligger hensyn til naturmangfold og kulturminne som må gis så stor vekt at det er grunnlag for avslag. Ut fra en helhetlig vurdering finner en derfor at landbrukshensyn knyttet til god bruk av matjord fra utbygginger og driftsenhetens behov for mer eget areal må tillegges avgjørende vekt. Omsøkte dyrking blir derfor godkjent med de vilkår som fremgår i vedtaket.

Klagerett

Du har rett til å klage på dette vedtaket. Klageretten er omtalt i forvaltningsloven § 28.

Klagefrist	Klagefristen er tre uker fra den dagen du fikk dette brevet. Det er nok at klagen er sendt på e-post eller postlagt før fristen går ut. Dersom du klager så sent at det kan være uklart for oss om du har klaget i rett tid, bør du opplyse om datoen for når du mottok brevet. Dersom du klager for sent, kan vi se bort fra klagen. Du kan søke om å få lengre klagefrist. Dette må i så fall begrunnes.
Innhold i klagen	Du må opplyse om hvilket vedtak du klager på, grunnen til at du klager, hvilke endringer du ønsker, og eventuelt andre opplysninger som kan ha noe å si for vår vurdering av klagen. Klagen må være underskrevet.
Hvem sender du klagen til?	Klagen sender du på e-post til post@karmoy.kommune.no eller i brev til Karmøy kommune, sektor areal- og byggesak, landbruksavdelingen, Rådhuset, postboks 167, 4291 KOPERVIK. Dersom vedtaket vårt ikke endres som følge av klagen, sender vi klagen til klageinstansen for endelig vedtak.
Klageinstans	Statsforvalteren er klageinstans i noen saker, og kommunens formannskap eller klageutvalg, er klageinstans i andre saker. Dersom saken går til en klageinstans, vil du få konkret beskjed om hvilken instans det er.
Rett til å se dokumentene og til å kreve veiledning	Med noen unntak har du rett til å se dokumentene i saken. Reglene om dette finner du i §§ 18 og 19 i forvaltningsloven. Har du behov for veiledning, ta kontakt med oss, så vil vi gi nærmere veiledning om retten til å klage, om framgangsmåten og om saksgangen ellers.
Kostnadene med klagesaken	Hvis vedtaket blir endret til din fordel, kan du ha krav på å få dekket større kostnader som har vært nødvendige for å få endret vedtaket, f.eks. til advokathjelp. Hvis det trengs, vil klageinstansen orientere deg om retten til å kreve å få dekket saksomkostninger. Eventuelt krav om dekning av saksomkostninger må fremmes innen tre uker etter at det nye vedtaket ble gjort kjent for deg.
Klage til sivilombudsmannen	Hvis du mener at du er urettferdig behandlet av den offentlige forvaltningen, kan du sende inn en klage til Sivilombudsmannen. Sivilombudsmannen kan ikke endre vedtaket, men kan gi sin vurdering av hvordan den offentlige forvaltningen har behandlet saken, og om det er gjort feil eller noe er forsømt. Dette gjelder ikke i saker som er avgjort av Kongen i statsråd (regjeringen). Da kan du ikke senere få saken din inn for Sivilombudsmannen.